

Avrasya Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi

Dergi Web sayfası: <http://dergipark.gov.tr/adea>

ISSN 2651 – 5067

KONUŞMA BECERİSİ İLE İLİŐKİLİ ÖLÇEK GELİŞTİRME SÜRECİ: BİR TEMATİK İÇERİK ANALİZİ THE PROCESS OF SCALE DEVELOPMENT RELATED TO SPEAKING SKILLS: A THEMATIC CONTENT ANALYSIS

Uğur KARACA*

*Yüksek lisans öğrencisi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü,
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Türkçe Eğitimi Bilim Dalı, Kütahya,
ugurkaraca35@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4697-1307

Arzu NİZAMOĞLU ÇAKIR **

Yüksek lisans öğrencisi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü,
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Türkçe Eğitimi Bilim Dalı, Kütahya,
arzunizamoglu123@gmail.com, ORCID: 0009-0002-8120-383X

Esra KARAKUŐ TAYŐİ***

***Doç. Dr. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü,
Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Kütahya, esra.karakus@dpu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4669-
6686

Referans: Karaca, U., Çakır, A. N., Tayő, E. K. (2024). Konuşma Becerisi ile İliŐkili Ölçek Geliştirme Süreci: Bir Tematik İÇerik Analizi. *Avrasya Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 1-24.

Gönderilme Tarihi: 28.05.2024

Kabul Tarihi :07.08.2024

Özet: Bu araştırmada, Türkiye'de konuşma alanında geliştirilmiş ölçeklerin yöntem ve içerik bağlamında incelenip mevcut durumunun analiz edilmesi ve eksiklerin belirlenerek ihtiyaç duyulan çalışmaların ortaya konması amaçlanmıŐtır. Çalışma kapsamında Web of Science, Eric, TR Dizin, Ulusal Tez Merkezi, TOAD, Googleakademik, Dergiparktan konuşma becerisinin ölçülmesine yönelik geliŐtiren ölçek çalışmalarını araştırmaya dâhil edilme şartlarına göre taranarak toplam 14 makale değerlendirmeye alınmıŐtır. Bu makalelerin incelenmesinde Şahin ve

Boztunç-Öztürk (2018) tarafından geliştirilmiş olan 'Ölçek Geliştirme Süreci Formu' kullanılarak tematik içerik analiziyle veriler elde edilmiştir. Çalışmanın bulgularına göre; geliştirilen ölçeklerin 4'ünün konuşma tutumu, 3'ünün konuşma öz yeterliği, 7'sinin de konuşma kaygı ölçeği olduğu tespit edilmiştir. İncelenen makalelerin tamamında ölçülmek istenen kuramsal yapının tanımlandığı, büyük çoğunluğunda ölçek geliştirme sürecinde uzman görüşüne başvurulduğu, yarısında yapı geçerliliği için hem AFA hem DFA'nın birlikte kullanıldığı, çoğunda ölçüt geçerliliğini saptamak için yordama ve kapsam geçerliliğinin birlikte kullanıldığı, güvenilirliği sağlama çalışması olarak daha çok iç tutarlılık kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ölçek Geliştirme, Tematik İçerik Analizi, Konuşma Eğitimi

Abstract: In the current study, it is aimed to examine the scales developed in the field of speaking in Turkey in the context of method and content, analyze their current situation, reveal the deficiencies and reveal the need for further research. Within the scope of the study, studies conducted to develop scales to measure speaking skill were searched in Web of Science, Eric, TR Index, National Thesis Centre, TOAD, Google academic and Dergipark according to the inclusion criteria and a total of 14 articles were subjected to analysis. Data of the study were obtained through a thematic content analysis using the "Scale Development Process Form" developed by Şahin and Boztunç-Öztürk (2018). According to the findings of the study, four of the developed scales were developed to measure speaking attitude, three were developed to measure speaking self-efficacy and seven were developed to measure speaking anxiety. In all of the articles examined, the theoretical structure to be measured was defined, in the majority of them, expert opinion was consulted during the scale development process, in half of them, both EFA and CFA were used together for construct validity, in most of them, predictive and content validity were used together to determine criterion validity, and in the great majority of them, internal consistency was used to check reliability.

Keywords: Scale Development, Thematic Content Analysis, Speaking Training

1. Giriş

İnsan yaratılışı gereği sosyal bir varlıktır. Yaşamına devam edebilmesi hem fiziksel hem de sosyal ihtiyaçlarını karşılayabilmesi ancak çevresi ile etkileşim içinde olmasına bağlıdır. Bu da ancak iletişim kavramı ile mümkündür. İletişim, bireyin duygu, düşünce ve isteklerinin bir kaynak tarafından alıcıya aktarılmasıdır (İşcan, 2015, ss. 4). İletişimin temelini dil becerileri oluşturmaktadır. Dört temel dil becerisinden dinleme becerisi ve konuşma becerisi birey okula başlamadan önce bireyin ailesi ve içerisinde bulunduğu sosyal çevrenin etkisi ile bireye kazandırılmaktadır. Bu beceriler bireyin okula başlaması ile birlikte istedik davranışların kazandırılmasının hedeflendiği planlı bir süreçle bireyde geliştirilmeye çalışılmaktadır (Doğan, 2009). Dil becerilerinden okuma ve yazmanın ise bireyin okula başlaması ile birlikte planlı bir şekilde bireye kazandırılması hedeflenmektedir. Bu açıdan bakıldığında dinleme ve konuşma becerileri, okuma ve yazma becerilerinin temelini oluşturmaktadır (Başaran ve Erdem,

2009). Dört temel dil becerisi bir bütün olduğundan gelişiminin de bütüncül bir şekilde planlanması gerekmektedir.

Bireyin ilk kazandığı becerilerden bir tanesi olan konuşma, araştırmalara göre sosyal hayatta dinlemeden sonra en sık kullanılan dil becerisidir (Temizyürek, 2007). Konuşma becerisi insandan ayrı düşünülemez. İnsanı diğerlerinden farklı kılan konuşma kabiliyetine sahip olmasıdır (Kurudayıoğlu, 2003). Konuşma becerisi bireyin kendini toplumda ifade etmesini, iletişim kurmasını, ilgi, istek ve ihtiyaçlarını ifade etmesini sağladığından oldukça önemlidir. Küreselleşen dünya ve gelişen teknoloji ile birlikte bireylerin kendilerini etkili bir şekilde ifade etmeleri önem kazanmıştır. Hem bireysel hem de toplumsal yaşamda oldukça önemli bir yer tutmakta olan konuşma becerisi bireylerin gerek okul hayatında gerekse iş hayatında başarıyı beraberinde getiren bir etmen haline gelmiştir (Temizyürek, 2007).

Konuşma becerisinin çeşitli tanımları yapılmaktadır. TDK'ye (2024) göre konuşma, bir dilin düşüncesini kelimelerle sözlü olarak anlatmak olarak tanımlanmaktadır. Diğer bir tanıma göre konuşma, iletişimin sözlü olarak gerçekleşmesidir (Yangil ve Topçuoğlu-Ünal, 2019). Temizyürek'e (2007) göre konuşmak sözlerin sesletiminden oluşan teknik bir işlemdir. Ünsal'a (2019) göre konuşma düşüncelerin mantıksal bir sıra çerçevesinde verilmesini ifade etmektedir. Başka bir tanıma göre ise konuşma, aktarılacak istenenlerin bellekte oluşturulan sıralama, sınıflama, ilişki kurma, eleştirme, tahmin etme, analiz-sentez yapma ve değerlendirme basamaklarından geçerek sesletim yoluyla karşı tarafa aktarılmasıdır (Güneş, 2007). Konuşma becerisi bireyin ilk kazandığı anlatma becerisi olduğundan bireyin çevresi ile kuracağı sosyal iletişimin zeminini oluşturduğundan oldukça önemlidir.

Tanımlardan da anlaşılacağı üzere konuşma hem fiziksel hem de zihinsel bir süreci içerisinde barındıran karmaşık bir beceridir. Konuşma becerisinin hem zihinsel hem de fiziksel olarak çeşitli süreçlerden oluşması konuşma becerisini olumlu ya da olumsuz etkileyen çevre veya birey kaynaklı birçok faktörü de beraberinde getirmektedir. Konuşma becerisini etkileyen bireysel faktörlerden bir tanesi konuşma kaygısıdır. Konuşma kaygısı, bireyin konuşmaktan çekindiği ve korktuğu durumları ifade eder (Ayres ve Hopf, 1993; Akt. Karal, vd., 2021). Bireyin konuşma becerisini etkileyen bir diğer bireysel faktör ise konuşma tutumudur. Dölek'e (2021) göre konuşma tutumu, konuşmaya duygularla tepki verme eğilimi olarak tanımlanmaktadır. Konuşma tutumunun, konuşma eylemi boyunca meydana gelen davranışlarda da etkili olması beklenir ve bununla beraber konuşma tutumu konuşmaya gösterilen önem derecesini de belirler. Konuşma becerisine etki eden bir diğer faktör ise öz yeterlilik algısıdır. Öz yeterlilik algısı Melanlıoğlu ve Katrancı'ya (2013) göre bireyin bir performansı ortaya çıkarmak için gerekli olan etkinlikleri düzenleyerek başarmaya yönelik kendine duyduğu inançtır. Konuşma becerisi, bireyin öz yansımalarının toplumda yaşayan diğer bireylere daha rahat gösterebilmesi yönüyle diğer dil becerilerinden ayrılmaktadır (Kınay ve Özkan, 2014). Bu nedenle bireyin konuşma öz yeterliliğine olan algısı oldukça önemlidir. Yukarıda yer verilmiş olan bireyin konuşmaya yönelik tutumu, konuşmaya karşı kaygı duyması ve bireyin öz yeterlilik algısı gibi ögeler bireyde göstermiş olduğu yansımalarla birlikte konuşma başarısında olumlu ya da olumsuz olabilecek şekilde rol

oynayabilmektedir. Bu nedenle konuşma becerisinde etkili olan tutum, kaygı, motivasyon, öz yeterlilik gibi öğelerin ölçülmesi önemlidir.

Kaygı, motivasyon, öz yeterlilik, tutum gibi soyut kavramların hangi düzeyde olduğunu belirlemek ve ölçmek için de ölçekler kullanılmaktadır. Ölçekler, eğitim ve psikoloji gibi davranış bilimlerinin farklı alanlarda konu, içerik, veri, bilgi toplamak amacıyla kullanılan özünde ölçme sonuçlarının matematiksel bir biçimde ortaya konulmasını sağlayan ölçme araçlarıdır (Yurdagül, 2005). Ölçek geliştirme sürecinde ilk adım, ölçülmek istenen konuyla değerlendirilmesi gereken sorular ve konular belirlenerek alanyazın taraması yapmaktır. Sonrasında ölçüm şekli belirlenir ve madde havuzu oluşturulur. Maddeler tasarlanırken sade, anlaşılır, net ifadeler kullanmaya ve maddelerin birden fazla yargı belirtmemesine dikkat edilir. Oluşturulan madde havuzu uzman görüşüne sunulur, uzmanlardan gelen dönütler sonrasında hazırlanan ölçek, hedef kitleyi temsil eden örneklem grubuna uygulanır. Bu uygulamadan sonra ölçeğin geçerlilik ve güvenilirlik analizleri yapılarak ölçeğe son hâli verilir (Dönmez ve Karakoç, 2014).

Ölçeklerin kullanımı, ölçülmek istenen özelliğinin niteliğine göre farklılık gösterebilmektedir. Bu özelliklerden en önemli olanları geçerlilik ve güvenilirlik özellikleridir çünkü bir araştırmanın geçerlilik ve güvenilirlik çalışmalarının sorgulanması, araştırmanın doğruluk seviyesi açısından isabetli veri sağlamaktadır (Ercan ve Kan, 2004). Geçerlilik kavramı, ölçmelerin amaçlanan yapıyı ölçme derecesi olarak tanımlanırken, güvenilirlik ölçmelerin tutarlılığı ile ilgilidir (Yurdagül ve Bayrak, 2015).

Alanyazın incelendiğinde geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları önlemleri ile ilgili olarak farklı araştırmacılar (Miles & Huberman, 1994; Bogdan ve Biklen, 1998; Best ve Kahn, 2003; Johnson ve Christensen, 2004; Yıldırım ve Şimşek, 2006; Büyüköztürk vd., 2010) tarafından yapılan farklı sınıflamalara ulaşılabilmektedir. Geçerlilik önlemleri; uzman görüşüne başvurulması, veri toplama araçları hakkında bilgi verilmesi, veri toplama sürecine ilişkin bilgi verilmesi, veri analiz sürecine ilişkin bilgi verilmesi, varsayımların ve sınırlılıkların belirtilmesi, örneklem özelliklerinin açıklanması, örneklem seçiminin belirtilmesi, katılımcı gönüllülüğünün alınması, araştırmacının rolünün betimlenmesi, kullanılan yöntemin seçim ve gereksiniminin açıklanması, geçerlilik ve güvenilirlik önlemlerinin alınması ve araştırma evrenin tanımlanması şeklindedir. Güvenilirlik önlemleri ise uzman görüşünün alınması, çeşitleme yapılması, güvenilirlik hesaplamalarının belirtilmesi, kayıt cihazı kullanılarak veri kaybının önlenmesi, akran değerlendirmesi yapılması, katılımcı görüşünün alınması, değerlendiriciler arası güvenilirlik çalışmalarının yapılması, veriler arasında tutarlılığın kontrol edilmesi olarak sıralanabilir. Ölçme aracının tasarım çalışmaları iki aşamada ele alınmaktadır, bu aşamalardan ilki ölçme aracının tasarımıyken ikinci aşama pilot uygulamadır. Ölçme aracının tasarım aşamasında görünüş ve kapsam geçerliliği ön plana çıkarken, uygulama aşamasında ölçüt, faktöriyel, yapı gibi özellikler ön plana çıkmaktadır (Yurdagül ve Bayrak, 2012).

İlgili alanyazın tarandığında ölçek geliştirme süreçleri konusunda araştırmacıları bilgilendiren çalışmaların varlığına rastlanmıştır (Karakoç ve Dönmez, 2014; Yurdagül,

2015; Ercan ve Kan, 2004; Erkuş, 2012). Türkçe öğretimi kapsamında dil becerilerine yönelik kaygı, motivasyon, tutum, öz yeterlilik, öz düzenleme gibi birçok özelliği ölçmek amacıyla geliştirilen ölçekler de mevcuttur. Bu geliştirilen ölçeklerin içeriklerinin analiz edilmesi diğer araştırmacılara yol gösterici olabileceği için önemlidir. Alanyazına bakıldığında eğitim bilimleri alanında ölçek geliştirme konusunda yazılmış makalelerin tematik olarak incelendiği makalelerin varlığına ulaşılmıştır (Şahin ve Öztürk, 2018; Gül ve Sözbilir, 2015). Yapılan tarama sonucunda konuşma becerisine yönelik ölçek geliştirme süreçlerini araştıran makalelerin incelendiği bir çalışmaya rastlanmamıştır.

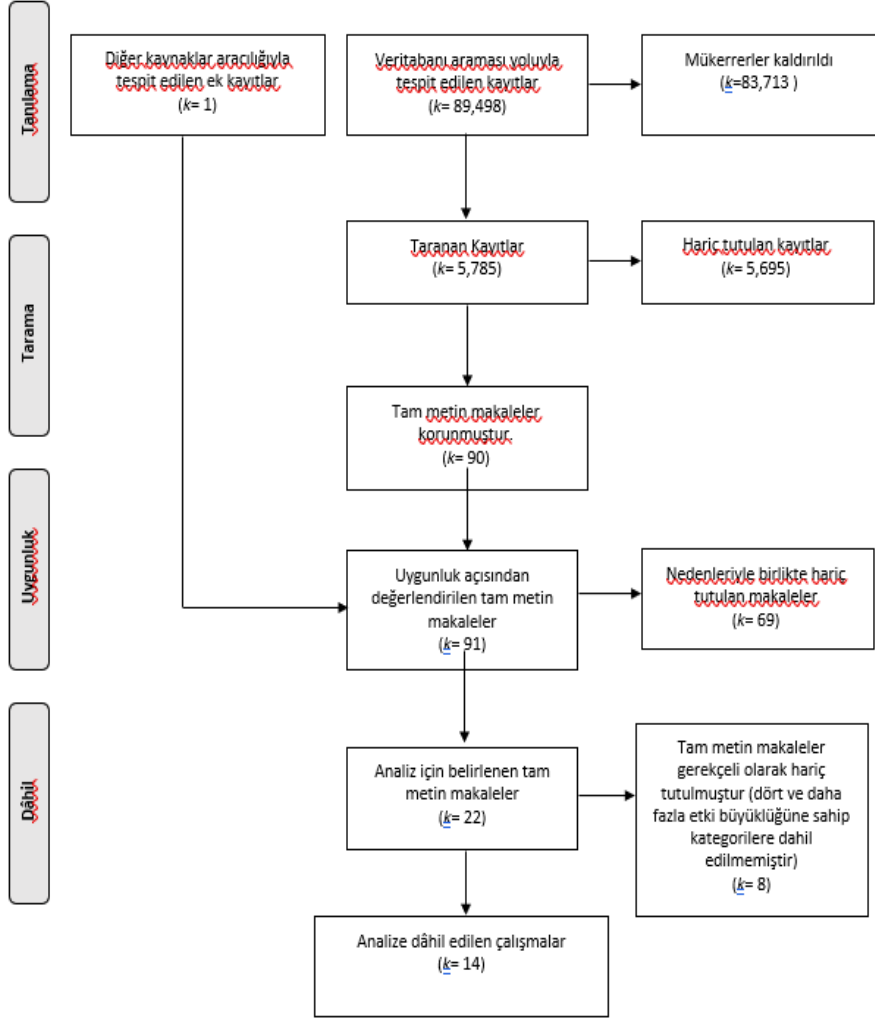
Ölçek geliştirme sürecinin tam olarak gerçekleşip gerçekleşmediğinin belirlenmesi, ölçülecek durumun gerçeği ne kadar yadsıttığının saptanması, farklı yöntemlerde yapılacak çalışmalarda ölçekten kaynaklanan hataların önüne geçilebilmesi alandaki eksikliği tespit etmek adına önemlidir. Bu çalışmada konuşma becerisine yönelik kaygı, tutum, motivasyon, öz düzenleme, öz yeterlilik gibi özelliklerin ölçüldüğü ölçeklerin geliştirme sürecinin konu edildiği makaleler tespit edilerek belli ölçütler kapsamında incelenmesi amaçlanmaktadır.

2. Yöntem

Bu çalışma bir tematik içerik analizi çalışmasıdır. Tematik içerik analizleri, aynı konuda yapılan çalışmaları ana şablonlar veya temalar oluşturarak eleştirel bir bakış açısıyla sentezlenmesi ve yorumlanmasıdır (Çalık ve Sözbilir, 2014). Tematik içerik analizi, aynı konu üzerinde yapılmış birden fazla çalışmanın bulgularını önceden belirlenmiş olan bir tema ya da şablonlarla inceleyen, sentezleyen ve yorumlayan çalışmalardır (Au, 2007; Fingeld, 2003; Walsh ve Downe, 2005; Akt, Gül ve Sözbilir, 2015).

Verilerin Toplanması ve Analizi

Verilerin toplanma sürecinde araştırmanın amacına yönelik 'konuşma tutum', 'konuşmaya yönelik tutum', 'konuşma becerisi tutum ölçeği', 'konuşmaya yönelik tutum ölçeği', 'konuşma motivasyon', 'konuşmaya yönelik motivasyon', 'konuşma becerisi motivasyon ölçeği', 'konuşma becerisine yönelik motivasyon ölçeği', 'konuşma kaygısı', 'konuşmaya yönelik kaygı', 'konuşma becerisi kaygı ölçeği', 'konuşma becerisine yönelik kaygı ölçeği', 'konuşma öz yeterlilik', konuşmaya yönelik öz yeterlilik', 'konuşma becerisi öz yeterlilik ölçeği', 'konuşma becerisine yönelik öz yeterlilik ölçeği', 'konuşma öz değerlendirme', 'konuşmaya yönelik öz değerlendirme', 'konuşma becerisi öz yeterlilik ölçeği', 'konuşma becerisine yönelik öz değerlendirme ölçeği' anahtar kelimeleri ile Web of Science, Eric, TR Dizin, Ulusal Tez Merkezi, TOAD, Googleakademik, Dergipark dizinlerinde arama yapılmıştır. Makalelerin araştırmaya dâhil edilmesinde makalelerin ölçek geliştirmeye yönelik olmasına dikkat edilmiştir. Uyarılama, test, rubrik, anket çalışmaları dâhil edilmemiştir. Ayrıca ölçeklerin sadece ana dilinde konuşma becerisine yönelik hazırlanmış olmaları, örneklemin Türkiye'deki ilkökul, ortaokul, lise, lisans öğrencilerinden ve diğer gruplardan oluşması göz önünde bulundurulmuştur. Bu ölçütlerle belirlenen çalışmaların akış diyagramı (PRISMA, Moher vd. 2009) Şekil 1'de sunulmuştur:

Şekil 1- Akış Diyagramı (PRISMA)

Çalışmanın geçerliliğini ve güvenilirliğini sağlamak amacıyla makalelerin içerik analizi yapılırken veri toplama aracı olarak Şahin ve Boztunç-Öztürk (2018) tarafından geliştirilen 'Ölçek Geliştirme Süreci Formu' araştırmanın amacına göre uyarlanmış, 2 alan uzmanından da görüş alınarak kullanılmıştır.

Çalışma kapsamındaki 14 makale araştırmacılarca tek tek incelenerek 'Ölçek Geliştirme Süreci Formu' ile içerik analizine tabi tutulmuş, süreç boyunca fikir alışverişinde bulunulmuştur. Analizler tamamlanınca araştırmacıların analizleri karşılaştırılmış ve çoğunlukta fikir birliğine ulaşıldığı görülmüştür. Sorun yaşadıkları maddelerde ölçme değerlendirme alanında 2 uzman görüşüne başvurularak tabloya son şekil verilmiştir.

3. Bulgular ve Yorumlar

“Ölçek Geliştirme Süreci Formu”na göre elde edilen verilerin Giriş, madde havuzunun hazırlanması, geliştirilen form, örneklem ve örneklem büyüklükleri, geçerlik-güvenirlik analizleri Tablo 1, Tablo 2 ve Tablo 3’ te parça parça verilerek Tablo 3’ün sonunda bütün tabloların bulguları verilmiştir. Tablolarda formda yer alan ölçütler ve içerik analizinde yer alan kodlamalar yer almaktadır.

Tablo 1: Analize Dâhil Edilen Çalışmaların Giriş ve Madde Havuzunun Hazırlanmasına Yönelik Analizi

Ana Tema	Makalenin Kodu	Yayın Yılı	Giriş		Madde Havuzunun Hazırlanması															
			Amacın Belirtilmesi	Kuramsal Temellerin Tanımlanması	Madde Yazım Süreci			Olumsuz Maddeler		Kontrol Maddeleri		Uzman Görüşü		Uzman Nitelikleri			Ön Değerlendirme Uygulaması			
					Görüş Alma	Kaynak Tarama	Diğer	Var	Yok	Var	Yok	Hayır	Evete	Konu Alanı	Ölçme ve Değerlendirme	Diğer	Belirtilmemiş	Hayır	Evete	
Tutum	T1	2012	+	+	?	?	?	+	-	?	?	?	?	?	-	-	-	+	-	+
	T2	2017	+	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	+	+	-	-	-	-	+
	T3	2020	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	+	+	-	+	-	-	-	+
	T4	2022	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	+	+	-	-	-	-	-	+
Öz Yeterlilik	Ö1	2013	+	+	+	+	-	?	?	?	?	-	+	+	+	+	-	-	-	+
	Ö2	2013	+	+	+	+	-	-	+	?	?	-	+	+	-	-	-	-	-	+
	Ö3	2021	+	+	+	+	-	+	-	?	?	-	+	+	+	-	-	-	-	+
Kaygı	KYG 1	2012	+	+	+	+	-	?	?	?	?	-	+	+	-	+	-	-	-	+
	KYG 2	2014	+	+	+	+	-	+	-	?	?	-	+	+	+	-	-	-	-	+
	KYG 3	2014	+	+	+	+	-	-	+	-	+	-	+	+	-	+	-	+	-	-
	KYG 4	2014	+	+	+	+	-	+	-	+	-	-	+	+	+	-	-	+	-	-
	KYG 5	2017	+	+	+	+	-	?	?	?	?	-	+	+	+	-	-	-	-	+
	KYG 6	2019	+	+	+	+	-	+	-	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+
	KYG 7	2021	+	+	+	+	-	?	?	?	?	-	+	+	-	+	-	-	-	+

Tablo 2: Analize Dâhil Edilen Çalışmalardaki Geliştirilen Form, Örneklem ve Örneklem Büyüklükleri

Ana Tema	Makale Kodu	Geliştirilen Form								Örneklem				Örneklem Büyüklüğü							
		Madde Sayısı			Cevap Kategorisi Sayısı				Maddelerin Verilmesi		İlkokul	Ortaokul	Lise	Lisans	Diğer	100'ün altı	100-199	200-299	300-499	500-999	1000 ve üstü
		1-25 arası	25-50 arası	50 üzeri	3'lü	4'lü	5'li	7'li	Evet	Hayır											
Tutum	T1	-	+	-	-	-	+	-	+	-	-	-	-	+	-	-	+	-	-	-	-
	T2	-	+	-	-	-	+	-	-	+	-	+	-	-	-	-	-	+	-	-	-
	T3	+	-	-	-	-	+	-	+	-	-	-	-	+	-	-	-	+	-	-	-
	T4	+	-	-	+	-	-	-	+	-	+	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-
Öz Yeterlik	Ö1	-	+	-	?	?	?	?	+	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	+	-
	Ö2	+	-	-	-	-	+	-	+	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	+	-
	Ö3	+	-	-	-	-	+	-	+	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	+	-
Kaygı	KYG1	+	-	-	-	-	+	-	+	-	-	-	-	+	-	-	-	-	+	-	-
	KYG2	-	+	-	-	-	+	-	-	+	-	+	-	-	-	-	-	-	-	+	-
	KYG3	-	+	-	-	-	+	-	+	-	-	-	-	+	-	-	-	-	+	-	-
	KYG4	-	+	-	-	-	+	-	-	+	-	-	-	+	-	-	-	-	-	+	-
	KYG5	+	-	-	-	-	+	-	+	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	+	-
	KYG6	+	-	-	-	-	+	-	-	+	+	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-
	KYG7	+	-	-	-	-	+	-	+	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	+

Tablo 3: Analize Dâhil Edilen Çalışmaların Geçerlik-Güvenirlik Analizleri

Ana Tema	Makale Kodu	Analizler																
		Yapı Geçerliği				Hem AFA hem DFA Yapılan Çalışmalardaki Gruplar			Ölçüt Geçerliği				Madde Analizi			Güvenirlik		
		AFA	DFA	Ölçüt Gruplar	Yapılmamış	Aynı	Farklı	Belirtilmemiş	Uygunluk Geçerlik	Yordama Geçerliği	Kapsam Geçerliği	Yapılmamış	Alt-üst grup analizi	Madde test korelasyonu	Yapılmamış	İç Tutarlılık	Test-tekrar test	Eşdeğer formlar
Tutum	T1	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-
	T2	+	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	-	+	-	+	-	-
	T3	+	+	-	-	-	+	-	-	+	+	-	-	+	-	+	-	-
	T4	+	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	-	+	-	+	-	-
Öz Yeterlik	Ö1	+	+	-	-	+	-	-	-	+	+	-	+	+	-	+	-	-
	Ö2	+	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	-	+	-	+	-	-
	Ö3	+	+	-	-	-	+	-	-	+	+	-	+	+	-	+	-	-
Kaygı	KYG1	+	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	+	+	-	+	-	-
	KYG2	+	+	-	-	+	-	-	-	+	+	-	-	+	-	+	-	-
	KYG3	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	-	-	+	-	+	-	-
	KYG4	+	+	-	-	+	-	-	-	+	+	-	-	+	-	+	-	-
	KYG5	+	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	-	+	-	+	-	-
	KYG6	+	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	-	+	-	-
	KYG7	+	+	-	-	-	+	-	-	+	+	-	-	+	-	+	+	-

Araştırmanın tanımı kapsamında makaleler ele alınan ölçütlere göre incelendiğinde; makalelerin %100'ünde ölçülmek istenen kuramsal yapının tanımlandığı ve %100'ünde ölçme aracının amacına yer verildiği görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 14 makaleden %92,85'i likert tipli makaledir.

Maddelerin hazırlanması aşamasında; madde yazma süreci, olumsuz ve kontrol maddelerinin olup olmadığı, uzman görüşüne başvurulup başvurulmadı, uzman görüşü alınan uzmanların alan yetkinlikleri ve nitelikleri, ön deneme uygulamasının yapılıp yapılmadığı gibi durumlar incelenmiştir. Madde yazma sürecine ait ulaşılan sonuçlar Tablo 4'te verilmiştir:

Tablo 4: Madde Yazma Sürecinde Başvurulan Kaynakların Dağılımı

Madde Yazma Süreci	<i>f</i>	%
Görüş Alma	0	0
Kaynak Tarama	0	0
Görüş Alma-Kaynak Tarama	13	92,85
Diğer	0	0
Belirtilmemiş	1	7,14
Toplam	14	%100

Tablo 4'e bakıldığında ölçek yazma sürecinde başvurulan kaynakların %92,85'inin görüş alma ve kaynak tarama yöntemiyle yapıldığı görülmektedir. İncelenen makalelerin %7,14'ünde ise madde yazma sürecinde geliştirilen ölçek belirtilmemiştir. Sonuçlardan yola çıkarak konuşma becerisine yönelik geliştirilen ölçeklerde çoğunlukla görüş alma ve kaynak tarama yönteminin kullanıldığı söylenebilir.

İncelenen makalelerde ölçeklerin %42,85'inde olumsuz maddelere yer verildiği, %28,57'sinde olumsuz maddelere yer verilmediği ve %28,57'sinde olumsuz maddelere yer verilip verilmediğinin belirtilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Ölçeklerin %14,28'sinde kontrol maddelerine yer verildiği, %14,28'sinde kontrol maddelerine yer verilmediği ve %71,42'sinde kontrol maddelerine yer verilip verilmediğinin belirtilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmaların %85,71'nin uzman görüşüne sunulduğu, %7,14'nün uzman görüşüne sunulmadığı %7,14'nünde ise bu konuyla ilgili bir bilgi belirtilmediği sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 5'te ölçek geliştirme sürecinde görüş alınan uzmanların niteliklerine yer verilmiştir:

Tablo 5: Uzman Nitelikleri

Uzman Nitelikleri	<i>f</i>	%
Konu Alanı	2	14,28
Konu Alanı- Diğer	4	28,57
Konu Alanı-Ölçme Değerlendirme Uzmanı	5	35,71
Konu Alanı-Ölçme Değerlendirme Uzmanı-Diğer	2	14,28

Belirtilmemiş	1	7,14
Toplam	14	100

Tablo 5'e bakıldığında incelenen makalelerde uzman görüşlerinin %14,28 oranında konu alanı uzmanlarından alındığı, %28,57 oranında konu alanı ve diğer uzmanlardan birlikte görüş alındığı, %35,71 oranında konu alanı ve ölçme değerlendirme uzmanından birlikte görüş alındığı, %14,28 oranında konu alanı, ölçme değerlendirme uzmanı ve diğer uzmanlardan görüş alındığı sonucuna ulaşılmıştır.

Ölçeklerin ön deneme uygulamasına tabi tutulma durumları incelendiğinde %85,71 oranla ölçekler ön deneme uygulamasına tabi tutulurken %14,28 oranla ölçeklerin ön deneme uygulamasına tabi tutulmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Geliştirilen form bölümünde makalede geliştirilmiş olan ölçeğin maddelerine çalışmalarda yer verilip verilmediği, cevap kategori sayısı incelenmiştir. Ölçeklerde 85,71 oranında 5'li likert tip kullanıldığı %7,14 oranında 3'lü likert tip kullanıldığı, %7,14 oranında ise ölçeği cevap kategori sayısının makalede belirtilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmalar incelendiğinde %71,42 oranında geliştirilen ölçeğin maddeleri makalede yer alırken %28,57 oranında geliştirilen ölçeğin maddelerinin yer almadığı görülmüştür.

Ölçeğin uygulanması bölümünde çalışmalarda geliştirilen ölçeklerin örneklem büyüklüğü ve örneklem grubunun özellikleri incelenmiş, elde edilen veriler Tablo 6 ile Tablo 7'de verilmiştir:

Tablo 6: Örneklem Grubu

Örneklem Grubu	f	%
İlkokul	2	14,28
Ortaokul	5	35,71
Lise	0	0
Lisans	7	50
Diğer	0	0
Toplam	14	100

Çalışmalarda yer alan örneklem gruplarının özellikleri incelendiğinde %50 ile en fazla lisans grubu öğrencilerin örneklem olarak seçildiği sonrasında %35,71 oranında ortaokul öğrencilerinin örneklem grubu olarak seçildiği, %14,28 oranında ilkokul öğrencilerinin örneklem grubu olarak seçildiği, lise öğrencilerinin örneklem grubu

olarak konuşmaya yönelik ölçek geliştirme çalışmalarında seçilmediği sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 7: Örneklem Büyüklüğü

Örneklem Büyüklüğü	f	%
100'ün altında	1	7,14
200-299	2	14,28
300-499	4	28,57
500-999	6	42,85
1000+	1	7,14
Toplam	14	100

Tablo 7'de yer verilen örneklem büyüklükleri incelendiğinde %42,85 oranında 500-999 arasında örneklem büyüklüğü, %28,57 oranında 300-499 örneklem büyüklüğü, %14,28 oranında 200-299 örneklem büyüklüğü tercih edildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Analiz bölümünde ölçeklerin geçerlilik ve güvenilirlik durumlarının sağlanması için kullanılan yöntemler incelenmiştir. Ulaşılan sonuçlar Tablo 8'de verilmiştir:

Tablo 8: Yapı Geçerliliği

Yapı Geçerliliği Kullanılan Yöntemler	f	%
AFA	6	42,85
DFA	0	0
AFA ve DFA	7	50
Ölçüt Grupları	0	0
Yapılmamış	1	7,14
Toplam	14	100

Tablo 8 incelendiğinde konuşmaya yönelik ölçek geliştirme çalışmalarında yapı geçerliliğini belirlemede en yaygın yöntem olarak %50 oranında Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemlerinin bir arada kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 9: Ölçüt Geçerliliği

Ölçüt Geçerliliği	f	%
Yordama-Kapsam	11	78,57
Uygunluk- Yordama-Kapsam	2	14,28
Belirtilmemiş	1	14,28
Toplam	14	100

Tablo 9 incelendiğinde çalışma kapsamında incelenen makalelerde en fazla kullanılan ölçüt geçerliliğinin %78,57 ile yordama ve kapsam geçerliliği olduğu, uygunluk, yordama ve kapsam geçerliliğinin birlikte kullanıldığı çalışmalarının oranının %14,28 olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 10: Madde Analizi

Madde Analizi	f	%
Madde Kolerasyonu	10	71,42
Alt-Üst Grup Analizi-Madde Kolerasyonu	3	21,42
Belirtilmemiş	1	7,14
Toplam	14	100

Çalışma kapsamında incelenen makalelerin madde analizinde en fazla kullanılan yöntemin %71,42 oranında madde kolerasyonu olduğu, %21,42 oranında alt-üst grup analizinin ve madde kolerasyonunun madde analizinde birlikte kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 11: Güvenirlik

Güvenirlik	f	%
İç Tutarlılık	11	78,57
Test-Tekrar-Test ve İç Tutarlılık	2	14,28
İç tutarlılık, Test- Tekrar-Test ve Eş değer Formlar	1	7,14
Toplam	14	100

Tablo 11’de verilen verilere göre araştırma kapsamında incelenen çalışmalardan %78,57’sinde güvenilirliği sağlama çalışması olarak iç tutarlılık kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

4. Sonuç

Bu çalışmada konuşma becerisine yönelik ölçek oluşturma süreçlerinin araştırılması hedeflenmiştir. Çalışma kapsamında 14 ölçek geliştirme makalesi incelenmiş, 4'ünün konuşma tutumu, 3'ünün konuşma öz yeterliği, 7'sinin de konuşma kaygı ölçeği olduğu görülmüştür. Bu, konuşma becerilerini ölçmek için farklı ölçek türlerinin kullanıldığını göstermektedir. Araştırma kapsamında incelenen makalelerin ölçek türleri ve kullanım sıklığına bakıldığında çoğunluğunun konuşma tutumu, konuşma kaygısı, konuşma öz yeterliliği üzerine ölçek geliştirme çalışmaları olduğu sonucuna varılmıştır. Bu da araştırmacıların daha çok konuşma becerisinde tutum, kaygı ve öz yeterlilik alanlarını ölçmeye odaklandıkları sonucunu ortaya koymaktadır. Kaygı ölçeğinin 1 ilkokul, 3 ortaokul, 3 lisans; öz yeterlik ölçeğinin 1 ortaokul, 2 lisans; tutum ölçeğinin 1 ilkokul, 1 ortaokul, 2 lisans seviyesi öğrencileri üzerinde geliştirildiği görülmüştür.

İncelenen bu makalelerin tümünde ölçülen yapının kuramsal temellerinin tanımlandığı ve incelenen makalelerin tümünde ölçme aracının amaçlarının belirtildiği sonucuna ulaşılmıştır. İncelenen tüm makalelerde, ölçüm yapılan kavramların kuramsal temellerinin net bir şekilde ifade edilmiş olması ve ölçme araçlarının amaçlarının açıkça belirtilmiş olması, araştırmacıların ölçek geliştirme sürecindeki bilimsel disipline olan bağlılıklarını ortaya koymaktadır. Bu durum, çalışmaların kuramsal temellerinin sağlam bir zemin üzerine inşa edildiğini ve ölçeklerin hedeflenen amaçlara uygun bir biçimde şekillendirildiğini gösterir.

Madde havuzu oluşturma aşamasında ölçek geliştirme çalışmalarında çoğunlukla görüş alma ve kaynak taramanın birlikte kullanıldığı tespit edilmiştir. Acar Güvendir ve Özer Özkan (2015) çalışmalarında ölçek geliştirme sürecinde madde havuzu oluşturulurken kaynak taramadan yararlandığını belirtmiştir. Şahin ve Boztunç Öztürk (2018) çalışmalarında kaynak tarama ve görüş almanın birlikte kullanıldığını belirtmiştir. İncelenen makalelerin büyük çoğunluğunda hazırlanan ölçek maddelerinin uzman görüşüne sunulduğu, görüş alınan uzman niteliği değişiklik gösterirken incelenen makalelerde konu alanı uzmanı ve ölçme değerlendirme uzmanından birlikte görüş alındığı makalelerin oranının fazla olduğu belirlenmiştir. Konu alan uzmanına daha fazla yer verilirken ölçme değerlendirme uzmanları ile daha az çalışıldığı görülmüştür. Benzer sonuçlara farklı çalışmalarda da rastlanmıştır (Acar Güvendir ve Özer Özkan 2015; Şahin ve Boztunç Öztürk 2018). Ölçek maddelerinin konu alanını temsil etmesinin yanında psikometrik doğruluklarının da değerlendirilmesinin ölçeklere önemli katkı sağlayacağı düşünülmeli ve alan uzmanlarının yanında ölçme değerlendirme uzmanlarından da görüş alınmalıdır (Şahin ve Boztunç Öztürk 2018).

İncelenen çalışmaların %71,42'sinde geliştirilen formun maddelerinin çalışma içinde yer aldığı, geliştirilen formun cevap kategori sayısı incelendiğinde %85,71 oranında 5'li likert ölçek kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu durum 5'li likert ölçeklerin yaygın olarak kullanıldığını göstermektedir.

Çalışmalarda örneklem grubu olarak %50 oranında lisans öğrencilerinin tercih edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Gültekin (2022) tarafından da elde edilen benzer bulgular

araştırmacıların örneklem grubuna daha kolay erişebilmesinden kaynaklandığını düşündürebilir. Lise öğrencilerinin ise örneklem grubu olarak tercih edilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Lise öğrencileri örneklem olarak tercih edilmemesi alanyazında lise öğrencilerine yönelik ölçek geliştirme çalışmalarının eksikliğini ortaya koymaktadır. İncelenen araştırmalarda ölçeklerin uygulandığı örneklem grubunun büyüklüğü farklılık gösterirken fazla tercih edilen örneklem grubunun %42,85 oranıyla 500-999 arasında olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Örneklem grubunun büyüklüğünün büyük oranda 500-999 kişi arasında olması istatistiksel analizler için yeterli büyüklükte olduğunu ve güvenilir sonuçlar elde etmek için tercih edildiğini göstermektedir. Alanyazında farklı örneklem büyüklüğü kriterlerine rastlanmakla birlikte esas önemli nokta doğru örneklem seçilmesidir (Gül ve Sözbilir, 2015).

İncelenen çalışmaların yapı geçerliğinin belirlenmesinde %50 oranla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizinin (DFA) beraber kullanılmıştır. Alanyazına bakıldığında yapı geçerliğinin belirlenmesinde AFA ve DFA'nın sıklıkla beraber kullanıldığı çalışmalar görülmüştür (Şahin ve Boztunç Öztürk 2018). İncelenen makalelerin yarısında Açıklayıcı Faktör Analizi ve Doğrulayıcı Faktör Analizinin beraber kullanılması bu iki analizin ölçek geliştirme sürecindeki önemini ve güvenilirliğini göstermektedir. %42,85 oranıyla Açıklayıcı Faktör Analizi kullanıldığı görülmüştür. Alanyazında ölçek geliştirme çalışmalarından genellikle AFA'nın tercih edildiği, hem AFA hem DFA'nın birlikte kullanıldığı çalışmaların ise daha az olduğu görülmüştür (Gül ve Sözbilir, 2015; Tosun ve Taşkesenligil, 2015). Ölçüt geçerliliğinin belirlenmesinde kapsam ve uygunluk geçerliliğinin beraber kullanıldığı çalışmaların fazla olduğu görülmüştür.

Ölçeklerde madde analizlerinin belirlenmesinde çoğunlukla madde korelasyonu, güvenilirlik durumlarının belirlenmesinde çoğunlukla iç tutarlılık kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Madde analizlerinin belirlenmesinde madde korelasyonunun kullanılması ölçekte bulunan her bir maddenin ölçeğin genel yapısı ile ilişkisinin değerlendirilmesinde ve maddelerin ölçeğe katkısının değerlendirilmesinde önemli bir yöntem olduğunu göstermektedir. Güvenirlik durumlarının belirlenmesinde iç tutarlılığın tercih edilmesi ölçekteki maddelerin birbiri ile ne kadar uyumlu olduğunu gösteren bir gösterge olarak kabul edilmektedir.

Yapılacak diğer araştırmalarda, farklı yaş ve eğitim seviyelerindeki bireylerden oluşan örneklem gruplarının kullanılması, konuşma becerilerine yönelik daha kapsamlı ve genel geçer sonuçların elde edilmesini sağlayabilir. Özellikle lise öğrencilerinin de bu araştırmalara dâhil edilmesi, bu yaş grubunun ihtiyaçlarına yönelik daha etkili ölçeklerin geliştirilmesine katkıda bulunabilir. Bu araştırma kapsamında öğrencilerin konuşma kaygısı, konuşma tutumu, konuşma öz yeterlilik düzeyini belirlemeye yönelik geliştirilen ölçekler üzerine ağırlık verilmiştir. Konuşma becerisine yönelik geliştirilen farklı ölçek türleri de incelenebilir. Ölçek geliştirme sürecinde madde havuzu oluşturulurken görüş alma, kaynak tarama gibi yöntemlerin sıklıkla kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu yöntemlerin yanında odak grup görüşmeleri, mülakatlar gibi yöntemlerin de kullanılması daha kapsamlı bir madde havuzuna ulaşmayı sağlayabilir. Ölçek maddeleri geliştirilirken konu alanı, ölçme değerlendirme uzmanları

ve diğer alan uzmanlarından aynı anda görüş alınan çalışmalarının sayısının az olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ölçeklerin geçerliliğini arttırmak için çeşitli uzmanların görüşlerinin bir arada değerlendirildiği çalışmalara yönelmek ölçeğin daha işlevsel olmasını sağlayabilir. Ölçek geliştirme çalışmalarında, geçerlilik ve güvenirlik analizlerinde farklı yöntemlerin kullanılması, sonuçların güvenilirliğini artırabilir. Bu bağlamda, yalnızca Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) değil, diğer istatistiksel analiz yöntemlerinin de değerlendirilmesi gerekmektedir. Örneğin, yapı geçerliliği ve test-tekrar test güvenirliği gibi yöntemlerin de kullanılması, ölçeklerin daha kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesini sağlayabilir.

Kaynakça

- Aydın, İ. (2013). Öğretmen adaylarının konuşma öz yeterliklerine ilişkin ölçek geliştirme çalışması. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 14, 33-46.
- Başaran, M., & Erdem, İ. (2009). Öğretmen adaylarının güzel konuşma becerisi ile ilgili görüşleri üzerine bir araştırma. *Kastamonu Education Journal*, 17(3), 743-754.
- Ceran, D. (2012). Türkçe öğretmeni adaylarının konuşma eğitimi dersine yönelik tutumlarının değerlendirilmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*.
- Çalık, M., & Sözbilir, M. (2014). İçerik analizinin parametreleri. *Eğitim ve Bilim*, 39(174), 33-38.
- Demir, T., & Melanlıoğlu, D. (2014). Ortaokul öğrencileri için konuşma kaygısı ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 47(1), 103-124.
- Doğan, Y. (2009). Konuşma becerisinin geliştirilmesine yönelik etkinlik önerileri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(1), 185-204.
- Dölek, O. (2021). Konuşma tutumunun konuşma başarımını yordama gücü. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 10(4), 1477-1492.
- Ercan, İ., & Kan, İ. (2004). Ölçeklerde güvenilirlik ve geçerlik. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 30(3), 211-216.
- Erkuş, A. (2012). Psikolojide ölçme ve ölçek geliştirme-1: Temel kavramlar ve işlemler. Pegem Akademi.
- Guvey-Aktay, E., & Mermi, F. (2022). Speaking skills attitude scale for primary school students: Validity and reliability study. *Mimbar Sekolah Dasar*, 9(1), 43-57.
- Gül, Ş., & Sözbilir, M. (2015). Fen ve matematik eğitimi alanında gerçekleştirilen ölçek geliştirme araştırmalarına yönelik tematik içerik analizi. *Eğitim ve Bilim*, 40(178), 85-102.
- Gündüz, A., & Demir, S. (2021). Konuşma kaygısı ölçeği'nin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31(1), 145-159.
- Güneş, F. (2007). Türkçe öğretimi ve zihinsel yapılandırma. Ankara: Nobel.
- Hasırcı-Aksoy, S., Arıcı, M. A., & Kan, M. (2021). Ortaokul öğrencileri için konuşma özyeterlik ölçeği geliştirme çalışması. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 18(41), 3631-3653.
- <https://sozluk.gov.tr/?ara=konu%C5%9Fmak> Erişim Tarihi: 08.05.2024
- İşcan, A. (2015). İletişim, konuşma ve konuşmayla ilgili temel kavramlar. In A. Şahin (Ed.), *Konuşma eğitimi yöntemler- teknikler* (pp. 1-25). Pegem Akademi Yayıncılık.

- Karakoç, F. Y., & Dönmez, L. (2014). Ölçek geliştirme çalışmalarında temel ilkeler. *Tıp Eğitimi Dünyası*, 13(40), 39-4.
- Karalı, Y., Şahin, T. G., Şen, M., & Aydemir, H. (2021). Öğretmen adaylarının konuşma kaygılarının incelenmesi: İnönü Üniversitesi örneği. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(3), 2277-2296.
- Karaoğlu, R., & Çetinkaya, S. (2022). İlkokul öğrencilerinin yazma becerilerine ilişkin makalelerin incelenmesi: Tematik içerik analizi. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 12(3), 2579-2602.
- Katranç, M., & Melanlıoğlu, D. (2013). Öğretmen adaylarına yönelik konuşma öz yeterlik ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(6), 651-665.
- Keşaplı, G., & Çifci, M. (2019). Ortaokul öğrencilerinin konuşma kaygısı. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 1(54), 463-484.
- Kınay, İ., & Özkan, E. (2014). Öğretmen adayları için konuşma kaygısı ölçeği (ÖAKKÖ) geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(5), 1747-1760.
- Kurudayıoğlu, M. (2003). Konuşma eğitimi ve konuşma becerisini geliştirmeye yönelik etkinlikler. *Türklük Araştırmaları*, 13, 287-309.
- Sevim, O. (2012). Öğretmen adaylarının konuşma kaygısı: Bir ölçek geliştirme çalışması. *Journal of Turkish Studies*.
- Şahin, G., & Boztunç-Öztürk, N. (2018). Eğitim alanında ölçek geliştirme süreci: Bir içerik analizi çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(1), 191-199.
- Temizyürek, F. (2007). İlköğretim ikinci kademedeki konuşma becerisinin geliştirilmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 40(2), 113-131.
- Topçuoğlu-Ünal, F., & Özer, D. (2017). Konuşma Becerisi Tutum Ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. In IV. International Eurasian Educational Research Congress (pp. 1871-1872). Denizli: Pamukkale Üniversitesi.
- Topu, F., Baydaş, Ö., Turan, Z., & Gökteş, Y. (2014). Common reliability and validity strategies in instructional technology research. *Cukurova University Faculty of Education Journal*, 42(1), 110-126.
- Uysal, H., Sakız, G., Birkan, G. Z., & Akman, A. (2019, October 23-27). İlkokul öğrencilerinin sınıf önünde konuşma kaygısı: Bir ölçek geliştirme çalışması [Conference presentation]. 2. Uluslararası Temel Eğitim Kongresi, Muğla, Türkiye.
- Ünsal, F. (2019). Türkçe derslerinde rol alma modeli ile hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin konuşma tutum ve kaygılarına etkisi [Master's thesis, Marmara Üniversitesi].

- Ürün Karahan, B. (2020). Konuşmaya yönelik tutum ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Turkish Studies – Education Sciences*, 15(2), 1319-1327.
- Yaman, H., & Sofu, M. S. (2014). Öğretmen adaylarına yönelik konuşma kaygısı ölçeği. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 173(173), 41-50.
- Yangil, M. K., & Topçuoğlu Ünal, F. (2019). İkna etme tekniğinin konuşma tutumu üzerindeki etkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(2), 321-336.
- Yurdagül, H. (2015). Ölçek geliştirme çalışmalarında kapsam geçerlilik için kapsam geçerlik indekslerinin kullanılması. In XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi. Denizli, Türkiye.
- Yurdagül, H., & Bayrak, F. (2012). Ölçek geliştirme çalışmalarında kapsam geçerlik ölçüleri: Kapsam geçerlik indeksi ve kapa istatistiğinin karşılaştırılması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 264-271.
- Yüksel, G. (2014). Öğrenme öğretme kuram ve yaklaşımları. In S. Büyükalan Filiz (Ed.), *Bilişsel öğrenme kuramı* (pp. 45-73). Pegem Akademi.

Ek 1. Araştırmaya Dâhil Edilen Makalelerin Listesi

Makalenin Kodu	Makalenin Künyesi
T1	Ceran, D. (2012). Türkçe öğretmeni adaylarının konuşma eğitimi dersine yönelik tutumlarının değerlendirilmesi. <i>The Journal of Academic Social Science Studies</i> .
T2	Topçuoğlu-Ünal, F. ve Özer, D. (2017). Konuşma Becerisi Tutum Ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. <i>IV. International Eurasian Educational Research Congress</i> içinde (s.1871-1872). Denizli: Pamukkale Üniversitesi.
T3	Ürün Karahan, B. (2020). Konuşmaya Yönelik Tutum Ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. <i>Turkish Studies – Education Sciences</i> , 15 (2), 1319–1327.
T4	Guvey-Aktay, E., Mermi, F. (2022). Speaking Skills Attitude Scale for Primary School Students: Validity and reliability study. <i>Mimbar Sekolah Dasar</i> , 9 (1), 43-57.
Ö1	Aydın, İ. (2013). Öğretmen Adaylarının Konuşma Öz Yeterliklerine İlişkin Ölçek geliştirme çalışması. <i>Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi</i> .(14): 33-46
Ö2	Katrancı, M. ve Melanlıoğlu, D. (2013). Öğretmen Adaylarına Yönelik Konuşma Öz Yeterlik Ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. <i>The Journal of Academic Social Science Studies</i> , 6(6), 651-665
Ö3	Hasırcı-Aksoy, S., Arıcı, M.A. & Kan, M. (2021). Ortaokul Öğrencileri İçin Konuşma Özyeterlik Ölçeği geliştirme çalışması. <i>OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi</i> , 18(41), 3631-3653.
K1	Oğuzhan SEVİM.(2012). <i>Öğretmen Adaylarının Konuşma Kaygısı: Bir Ölçek Geliştirme Çalışması</i> .Journal of Turkish Studies
K2	Demir, T. ve Melanlıoğlu, D. (2014). Ortaokul Öğrencileri İçin Konuşma Kaygısı Ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. <i>Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi</i> , 47(1), 103-124.
K3	Kınay, İ. ve Özkan, E. (2014). Öğretmen Adayları için Konuşma Kaygısı Ölçeği (ÖAKKÖ) geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. <i>Electronic Turkish Studies</i> , 9(5),1747-1760.

-
- K4 Yaman, H. & Sofu, M. S. (2014). Öğretmen adaylarına yönelik konuşma kaygısı ölçeği. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 173(173) , 41-50 .
- K5 Keşaplı, G., & ıfci, M. (2019). Ortaokul öğrencilerinin konuşma kaygısı. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 1(54), 463-484.
- K6 Uysal, H., Sakız, G., Birkan, G. Z., ve Akman, A. (2019, 23-27 Ekim). *İlkokul öğrencilerinin sınıf önünde konuşma kaygısı: Bir ölçek geliştirme çalışması* [Bildiri sunumu]. 2. Uluslararası Temel Eğitim Kongresi, Muğla, Türkiye.
- K7 Gündüz, A., & Demir, S. (2021). Konuşma Kaygısı Ölçeği'nin Geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31(1), 145-159.

Extended Abstract

As a result of the globalizing world and developing technology, it has become important for individuals to express themselves effectively. Speaking skill, which has a very important place in both individual and social life, has become a factor that brings success to individuals both in school and business life (Temizyürek, 2007). Speaking anxiety refers to situations in which the individual is hesitant and afraid to speak (Ayres and Hopf, 1993; as cited in Karalı, Şahin, Şen and Aydemir, 2021). Another factor that affects an individual's speaking skill is his/her speaking attitude. According to Dölek (2021), speaking attitude is defined as the tendency to react to speaking with emotions. Speaking attitude is expected to be effective in the behaviours that occur during the speech act, and speaking attitude also determines the degree of importance given to speaking. Another factor that affects speaking skill is self-efficacy perception. According to Melanlıoğlu and Katrancı (2013), self-efficacy perception is the individual's self-belief in achieving success by organizing the activities necessary to come up with a performance. Speaking skill differs from other language skills in that the individual can more easily show his/her self-reflection to other individuals living in society (Kınay and Özkan, 2014). Therefore, the individual's speaking self-efficacy perception is very important. The elements mentioned above, such as the individual's attitude towards speaking, anxiety about speaking and self-efficacy perception, may play a positive or negative role in speaking success. For this reason, it is very important to measure elements such as attitude, anxiety, motivation and self-efficacy that are influential on speaking skill. In order to identify the deficiencies in the field, it is important to determine whether the scale development process has been successfully completed, to determine how much the situation to be measured reflects the reality, and to prevent errors arising from the scale in studies to be carried out with different methods. In the current study, it is aimed to identify articles that address the development process of scales that measure features such as anxiety, attitude, motivation, self-regulation, and self-efficacy regarding speaking skill and examine them within the scope of certain criteria.

This study is a thematic content analysis study. Thematic content analyses involve the synthesis and interpretation of the studies on the same subject from a critical perspective by creating main templates or themes (Çalık and Sözbilir, 2014). Thematic content analyses are analyses that examine, synthesize and interpret the findings of more than one study on the same subject by using predetermined themes or templates (Au, 2007; Finfgeld, 2003; Walsh and Downe, 2005; as cited in Gül and Sözbilir, 2015). During the data collection process, search was conducted using the keywords 'speaking attitude', 'attitude towards speaking', 'speaking skill attitude scale', 'attitude towards speaking scale', 'speaking motivation', 'motivation towards speaking', 'speaking skill motivation scale', 'motivation towards speaking skill scale', 'speaking anxiety', 'anxiety towards speaking', 'speaking skill anxiety scale', 'anxiety towards speaking skill scale', 'speaking self-efficacy', 'self-efficacy towards speaking', 'speaking skill self-efficacy scale', 'self-efficacy towards speaking skill scale', 'speaking self-assessment', 'self-assessment towards speaking', 'speaking skill self-assessment scale', 'self-assessment towards speaking skill scale' in the databases of Google

Academic, TR Index, Eric, YÖK Thesis, Dergipark, and Web of Science. The criteria of being a scale development study, being related to the field of study and having a suitable sample were used as the inclusion criteria. In order to establish the validity and reliability of the study, the 'Scale Development Process Form' developed by Şahin, Boztunç-Öztürk (2018) was adapted and used according to the purpose of the study while conducting the content analysis of the articles. Of the 14 articles included in the study, four were conducted to develop a scale to measure speaking attitude, three to measure speaking self-efficacy and seven to measure speaking anxiety.

When the articles were examined according to the criteria of the current study, it was seen that the theoretical structure to be measured was defined in 100% of the articles and the purpose of the measurement tool was explained in 100% of the articles. Of the 14 articles examined in the study, 92.85% attempted to develop Likert-type scales. The method used to write items in 92.85% of the articles is seeking expert opinions and literature review. In 7.14% of the articles examined, the scale developed was not specified during the item writing process. In the articles examined, it was concluded that 42.85% of the scales included negative items, 28.57% did not include negative items, and 28.57% did not indicate whether negative items were included or not. In the articles examined, it was observed that control items were included in 14.28% of the scales, control items were not included in 14.28%, and it was not stated whether control items were included in 71.42%. It was determined that 85.71% of the developed scales were submitted to expert review, 7.14% were not submitted to expert review, and 7.14% did not provide any information on this subject. It was found that in 14.28% of the articles expert opinions were taken from subject matter experts, in 28.57% of them expert opinions were taken from both subject matter experts and other experts, in 35.71% of them expert opinions were taken from both subject matter experts and measurement and evaluation experts, and in 14.28% of them expert opinions were taken from subject matter experts, measurement and evaluation experts, and other experts. When the state of the scales being subjected to a piloting was examined, it was concluded that while 85.71% of the scales were subjected to a piloting, 14.28% of the scales were not subjected to a piloting. It was found that 85.71% of the scales are 5-point Likert type scales, 7.14% are 3-point Likert type scale, and in 7.14% of the scales, option categories were not specified in the article. While the items of the scales developed are given in 71.42% of the articles, they are not given in 28.57% of the articles. When the characteristics of the sample groups included in the studies were examined, it was found that undergraduate students were selected as the sample group most frequently (50%), followed by middle school students (35.71%), and primary school students (14.28%). It was also found that high school students were not selected as the sample group in the studies aimed at developing scales for speaking. When the sample sizes selected in the scale development studies were examined, it was concluded that a sample size of 500-999 was preferred by 42.85%, a sample size of 300-499 was preferred by 28.57%, and a sample size of 200-299 was preferred by 14.28%. It was concluded that the most commonly used method for construct validity in the scale development studies for speaking was the combined use of Exploratory Factor Analysis and Confirmatory Factor Analysis (50%). No study was found that used the criterion groups method for construct validity. In the articles

examined within the scope of the study, it was found that the most frequently used criterion validity was predictive and content validity with 78.57% while 14.28% of the studies used congruent, predictive, and content validity together. In the articles examined, it was found that the most frequently used method in item analysis was item correlation (71.42%). In addition, 21.42% of the studies used both lower-upper group analysis and item correlation together in item analysis. It was concluded that internal consistency was used to establish reliability in 78.57% of the studies examined in the current study.